

AGENDA culturală

Invitație
la Operă

Opera Brașov vă invită sîmbătă, 10 mai, ora 18,30, la Sala Operei, la o întîlnire cu "Bărbierul din Sevilla", de Gioacchino Rossini. Dirijor: Dorel Munteanu. Regia: Carmen Dobrescu. În distribuție: Adrian Mărcan (Figaro), Cosmin Marcovici (Contele Almaviva), Asineta Răducan (Rosina), Gabriel Oană (Bartolo), Dan Popescu (Basilio), Cristina Roșu (Berta), Marian Rește (Fiorello), Aurel Aron (notarul), Corul și Orchestra Operei Brașov. Premiera (Roma - 1816) a fost un fiasco, dar ca multe alte asemenea cazuri în istoria operei, "Bărbierul din Sevilla" nu numai că rezistă timpului, dar rămîne și un simbol al operei comice. G. Rossini este cel ce deschide era romantismului italian și aduce o adevărată revitalizare a spiritului teatral. Scene spumoase, scene de iubire, intrigă cu finaluri fericite, toate căpătînd superlative prin geniul muzicii și al textului lui Beaumarchais. Figaro, barbier, doctor, muzician și poet... iubit de toată Sevilla, ispitit de aurul promis, reușește să unească doi tineri fără speranță în dragostea lor, construind în cele din urmă un final fericit.

Biletele se vînd la sediul Operei din str. Bisericii Române nr. 51, tel. 0268/419.380 și la Agenția Operei din str. G. Barițiu nr. 20, tel. 0268/471.889. Program Agenție: Marți-Vineri: orele 11.00-18.00; Sîmbătă: orele 11.00-14.00. Preț bilete: 15, 10 lei, 5 lei pentru elevi și studenți. Pensionarii au intrarea liberă.

Teatru

Duminică, 11 mai, ora 19,00, Sala Mare, se pune în scenă spectacolul "Colonelul și păsările" de Hristo Boicev. Regia: Alexandru Dabija. Scenografia: Agata Secelean. În distribuție: Vlad Jipa, Viorica Geantă Chelbea, Iulia Popescu, Ligia Stan, Bianca Zurovski, Mirela Borș, Maria Gîrbovan. Prețul biletelor: 11 lei. Preț redus pentru pensionari, elevi, studenți: 7 lei.

Teatru
pentru copii

Teatru "Arlechino" vă invită duminică, 11 mai, ora 10.30 și 12.00, la spectacolul "Ivan Turbincă" de Valentin Dobrescu, după Ion Creangă.

Regia și scenografia: Valentin Dobrescu. Muzica: Alin Macovei Moraru. Interpretează: Marius Stroe, Adrian Dobrescu, Miriana Brînduș, Manuela Zaharie, Iulia Popa, Alexandru Dobrescu.

Școala
Populară de Arte
la aniversare

Cu ocazia sărbătoririi a 80 de ani de existență, Școala Populară de Arte și Meserii "Tiberiu Brediceanu" vă invită în perioada 12-27 mai, în cadrul celei de-a XXXV-a ediții a "Zilelor Școlii de Arte Brașov", la o serie de manifestări artistice susținute de elevii acestei școli.

Programul manifestărilor:
Luni, 12 mai, ora 17,00, la sediul școlii din str. Lungă nr. 1 - Dezevelirea plăcii comemorative Tiberiu Brediceanu, părintele Conservatorului ASTRA Brașov (1928); • ora 18,00, în holul Centrului Cultural "Reduta" - Expoziție de grafică, pictură, sculptură, artă decorativă, iconografie, artă fotografică; • ora 19,00, la sala de spectacol a "Redutei" - Spectacol festiv - mozaic muzical instrumental-vocal, balet și teatru.

Marți, 13 mai, ora 18,00, la sala de spectacol a "Redutei" - Spectacol festiv - muzică ușoară și dans modern.

Începînd de miercuri, 14 mai, spectacolele vor avea loc în sala festivă a Școlii de Arte: • ora 18,00 - Spectacol folcloric - "Drag de cînt în Țara Birsei".

Joi, 15 mai, ora 18,00, spectacol muzică ușoară - "Primăvara muzicală".

Vineri, 16 mai, ora 18,00, Concert de muzică clasică vocală.

Luni, 19 mai, ora 18,00 - Concert de muzică clasică susținut de copii.

Marți, 20 mai, ora 18,00 - Concert de muzică clasică instrumentală.

Joi, 22 mai, ora 18,00, - "Vreau să fii vedetă" - spectacol de muzică ușoară (copii).

Vineri, 23 mai, ora 18,00 - Spectacol de teatru - "Teatru din așternut".

Luni, 26 mai, ora 18,00 - Sala de spectacol a Centrului Cultural "Reduta" - "Pe aripile muzicii și dansului" - spectacol muzical-coreografie.

Marți, 27 mai, ora 18,00, la sala Teatrului "Arlechino" - "În veșmintul astrelor" - paradă vestimentară.

Recitalul
de la ora cinci

Opera Brașov și Muzeul "Casa Mureșenilor" vă invită miercuri, 14 mai, ora 17,00, la "Recitalul de la ora cinci". Participă Dan Popescu - bas, Carolina Caia - pian, Nora Vlad - acțiță. În program: Wolfgang Amadeus Mozart, Giuseppe Verdi, Richard Strauss, Modest Petrovici Musorgski. Avem prilejul să ascultăm o minunată voce de bas, cu un ambitus generos. Programul ne oferă arii de operă sau lieder caracteristice unui "basso serioso", precum și unui "basso buffo". Cea mai gravă dintre vocile de bărbați, basul, este marcată de noblete, plenitudine și profunzime sau, dimpotrivă, de agilitate și de bufonerie. Versuri minunate, în lectura acțiței, întregesc recitalul. Recitalul are loc la sediul muzeului, intrarea publicului făcîndu-se pe bază de invitații, în funcție de numărul locurilor existente.

Dialogurile GT Mozaic cultural

Astăzi, maestrul de balet Nermina Damian

"Scena mi-a dăruit cele mai frumoase clipe din viața mea..."

(urmare din F1)

Anca-Maria DOBRI

- Ați colaborat cu numeroși coreografi: S. Pervan, F. Noebauer, G. Vintilă, P. Davel, M. Kataoka, N. Dixon, D. Boldin, N. Rijabov, proveniți din culturi diferite. Ce v-a relevat contactul cu ei? Dansul este un limbaj universal sau depinde de fiecare școală în parte?

- Baletul are un limbaj universal, unic. Dacă vă duceți în Cuba sau veniți aici, în Brașov, sau în Sarajevo, la mine acasă, și intrați în sala de balet, veți constata că există o școală clasică unică. Sigur, fiecare țară are curentele ei, parfumurile ei, cînd vine vorba de dansuri istorice, dansuri populare, ce se învață în școala de balet. Dar, pe toată planeta asta, eu nu trebuie să știu engleză, franceză, italiană, portugheză, cînd intru în sala de balet. Dacă cineva spune cîteva cuvînte... al cincilea exercițiu înțeleg. Arabesq-ul este cunoscut și în China, și aici, la Brașov. Colaborarea în Sarajevo cu diferiți coreografi, mi-a dat șansa să învăț de la ei, și e mare lucru. Cu timpul crești și înveți. Am avut și eu emoții, transpiram cînd intram pe scenă, din dorința de a fi bună. De la toți cei cu care am lucrat, am furat cîte ceva. Dacă vrei să înveți, vei învăța.

- Din 1992, vă aflați la Opera Brașov. În ce împrejurări ați fost cooptată în echipa acestui teatru liric de elită?

- Venirea mea aici a fost o schimbare capitală. Din păcate, în țara mea, în fosta Iugoslavie, a izbucnit războiul. În '92, eu deja aveam un fiu de 2 ani și jumătate, familie, un statut de solist în Teatrul Național din Sarajevo, aveam liniștea și munca mea. Din nefericire, a trebuit să ne refugiem. Soțul meu, originar din Brașov, a venit în Sarajevo în anii '70, dar din cauza războiului am venit aici, la Brașov, și nu am crezut că o să rămîn. Eu cred foarte mult în destin. Nu am crezut să fie războiul atât de lung și sîngeros. Am venit și am rămas. Eu, obișnuită de mică să muncesc, am venit la teatrul muzical care avea un colectiv foarte mic, am dat o audiere, iar după un an, o comisie din București, alcătuită din nume ale lumii baletului, ne-a făcut evaluarea. Dacă munștii și îți vezi de treaba ta, dovedești în scurt timp cine ești. În balet nu se poate minți. Am muncit și, în scurt timp, am ajuns solistă. Nimeni nu a știut ce tragedie am trăit eu. Munca m-a salvat. Am plîns noaptea, doar sînt și eu om. Țara mea este cea mai frumoasă. Orice om se gîndește la țara lui. Și acum aș vrea să mă întorc acasă. Scena m-a salvat. Atunci cînd intri pe scenă, uiți de tot, și de durere, și de bani. Aici am găsit oameni cu căldură, tineri care m-au sprijinit.

- De-a lungul timpului, Baletul Operei Brașov a luat parte la realizarea artistică a tuturor spectacolelor: opere, operete, concerte și spectacole pentru copii. Ce rol joacă un ansamblu de balet în cadrul unei astfel de instituții, unde poate, lumea e obișnuită să vină să asculte mari voci?

- Baletul Operei Brașov intra la toate spectacolele și înainte. Baletul este cea mai complexă artă. Acolo se poate vedea totul. Figurile pe care le face ansamblul sînt o iconă vie. Opera are calitățile ei, dar baletul dezvoltă în omul tînar și în cel în vîrstă o lărgire a tuturor posibilităților a ceea ce înseamnă cultură. Ascultă muzică frumoasă, vezi mișcare frumoasă. Ansamblul e un personaj important în balet. Fără ansamblu, nu există balet. Degeaba ai un solist, o solistă, ansamblul își spune cuvîntul, și fiecare persoană din acesta are rolul ei. Pentru mine nu există linia întâi și linia a treia. Eu văd și în ultimul rînd cum se mișcă omul dacă vreau. Noi, baletul, sîntem un cîrlig important, și mă bucur.

- Gradul de profesionalism pe care l-ați imprimat a făcut ca baletul Operei să abordeze lucrări cu grad de dificultate diferit, oprindu-vă nu numai asupra stilului clasic, ci și asupra celui modern și contemporan. De ce ați optat pentru o astfel de deschidere?

- Cu cît vei aborda mai multe feluri de stiluri, cu atît vor mai de calitate și mai interesante. Pentru mine, baletul clasic e sfînt. Fără balet clasic, nu poți aborda mai departe stilurile contemporane. Din cauza fluctuației, în sensul că vin oameni noi,

care pleacă repede, din cauza salariilor sau pentru că nu au apartamente, e mai greu. Eu m-am zbatut și am supraviețuit în Opera Brașov. A venit și dl. Coșeriu, care a pus pe scenă "Giselle", celebrul balet romantic, care mă bucură enorm, dar toate acestea sînt bune dacă ai și un spectacol contemporan. Înainte am mai avut spectacole, ca "Tablouri dintr-o expoziție" a lui Musorgski, realizat de sora mea, unde clasicul se îmbina cu modernul, "Carmen" de Bizet sau "Drumul" pe muzica lui Vangelis. Am jucat sute de spectacole între 1993-2006, și în timpuri grele, iar la "Drumul" era întotdeauna plin. A contat cum era conceput și cum s-a împletit clasicul cu modernul. Am făcut și un tango, pe muzica lui Astor Piazzolla, în care am pus și mișcare clasică, și mișcare modernă, ceea ce a constituit o provocare și pentru balerini, și pentru public. Și a avut un succes extraordinar, am fost invitați în București, un loc de putere și calitate. A fost o explozie de artificii de bucurie din partea tuturor. Dacă nu te apropii de gîndurile tinerei generații și ale vârstei mijlocii, care are gusturile ei, pierzi, și de ce să pierdem cînd putem cîștiga.

- Din 2006, realizați un spectacol muzical coregrafic pentru copii, "Degețica". Care este povestea acestui

spectacol?

- Pentru mine, Degețica este un spectacol de balet, pe muzica lui Mozart, absolut minunat. Înainte de Crăciun, am găsit niște cărți ale fiului meu și, răsfoind, am găsit Degețica. Degețica este atît de optimistă, cît e ea de necăjită. Anderssen are niște povestioare cam triste. Și, pentru că Opera avea nevoie, la acea vreme, de un spectacol pentru copii și tineret, am făcut o compilație de clasic cu jazz, pentru că este secolul XXI, și copiii au posibilitatea de a asculta și muzica clasică a lui Mozart, și Mozart aranjat altfel. E minunat pentru ei. Muzica clasică nu trebuie părăsită. Vedeți avalanșa de kitsch, de modernisme care nu au nicio valoare. Degețica a venit în momentul cînd am avut și eu o problemă foarte mare de sănătate, dar puterea aceea, de a termina spectacolul, m-a ajutat să o rezolv.

- Și, apropo de acest fapt, cum priviți școala de balet? Spre ce se îndreaptă ea?

- Totdeauna am avut mare respect pentru școala românească. Și la Sarajevo am avut copii, și soțul meu a terminat liceul de coregrafie în România, dar, în ultimii ani, am impresia că se întîmplă ceva. Au terminat și copiii care nu au ce căuta în sala de balet. De ce oare? Cum s-a putut întîmpla ca cineva să termine școala și să

nu știe niște lucruri de bază?! Ceva se întîmplă. Îmi pare rău că spun asta, dar, cum zic, cred că va reveni școala românească pe picioarele ei, care sînt foarte stabile. Nu avem în Brașov o școală, dar copiii vin din Cluj, București și, mai nou, din Sibiu, Iași. Clujul și Bucureștiul sînt stilpii.

- Care sînt visele coregrafei Nermina Damian pentru anii ce vin?

- Intru într-o vîrstă, am 50 de ani, și, sigur, o balerină la vîrstă asta nu mai poate ce a putut la 20 de ani. Nu sînt tristă. Nu mi ascund anii. Am descoperit altceva - coregrafia. Spectacolele mele spun despre mine. Eu fac artă pentru că așa simt, și am mare noroc că am fost înțeleasă în Opera Brașov, și că am avut posibilitatea de a crea spectacole dintre cele mai diverse, care au bucurat oamenii. Am cîteva proiecte. Am citit o carte. Cartea asta m-a înflorit, și aș vrea să fac un balet pe muzică istorică, barocă, sec. XVI-XVII. Ce putere are un Bach, un Händel! Aș pune și o picătură de muzică modernă, pentru că ea este citeodată esențială. Poate pe muzică de Mozart. Poate un spectacol pentru copii. Acesta este viitorul meu. Nu pot sta tot timpul pe scenă. Scena mi-a dăruit cele mai frumoase clipe din viața mea, dar e timpul să stau mai mult în spatele ei.

Cronica plastică

Culori de primăvară

Veronica BODEA TATULEA

În primele zile din luna mai, Galeria Europe prezintă brașovenilor expoziția de pictură a gălățeanului Teodor Vișan, intitulată de autor „Culori de primăvară”. Membru al UAP de aproape 40 de ani, cu o activitate expozițională admirabilă, atît în țară cît și în străinătate, ilustrator de cărți, poet al culorii și excelent desenator, artistul aduce pe simezele noastre o selecție foarte restrînsă din creația sa care este vastă numeric și tematic. Autodidact, dotat de la natură cu talent dar și cu puterea de a și-i cultiva singur, fără să frecventeze atelierul vreunui maestru, a învățat desenul și pictura din albume și muzee. Percepînd natura într-o manieră acută, a organizat-o conform unei expresii artistice personale, într-o atmosferă de calm perceptiv dar și de fascinație edenică. Odată cucerit, stilul său s-a impus cu perseverență, tablourile sale executate cu aceeași decizie a penelului și cu un ochi neobosit în fața frumuseților inepuizabile ale naturii, fiind apreciate de o categorie largă de amatori de artă, invadată de bucuria curată cu care acest pictor credincios se însușește și dăruiește creației. Dacă e să găsim un defect lucrărilor expuse, acela este că sînt „prea” perfecte; ele par a fi o creație de atelier, par a fi pictate într-o lumină

inventată, în care volumele se decupează clar și tranșant, artistul simțîndu-se mai puternic atras de spectacolul colorat al naturii decît de mișcarea luminii în atmosferă. Concepînd lumina însăși ca o funcție a culorii, redă senzațiile de culoare nealterate de efectele luminii, ea pare că vine din lucruri, nu de la o sursă exterioară. Menținîndu-se permanent în cadrele figurativului, practicînd o pictură caracterizată prin intensitate cromatică, la care se adaugă construcția analitică a imaginii, dovedește în opera sa descoperiri intuitive dar și meditate, rod al unei gîndiri elaborate care controlează și combină. În ciuda unei scrupulozități realiste, fidelitatea față de obiectul reprezentat nu este naturalism sau mimetism. Preocupat de identitatea locurilor reprezentate, fie crînguri, lacuri, păduri sau lanuri, sate și mai ales orașul său iubit, este dornic să redea ecoul acestora în sufletul său și, implicit, în privitorului. Fără să se specializeze într-o anumită direcție, pictorul abordează cu aceeași nonșalanță peisajul citadin sau cel natural, natura statică sau studiul de nud. Străzi cu case, mai ales din orașul natal, cu vechi piațete cu arbori și bănci, pictate cu voluptatea celui îndrăgostit de patina atît de bogată cromatic, depusă de vreme pe edificii sau locuri, dar și privilegiți din natură, sate și dealuri, ulițe

străjuite de arbori cu frunziș bogat, malul mării sau vegetația Deltei stau alături de naturi statice cu flori sau care redau obiecte casnice banale, fructe, cărți, tratate într-o pastă savuroasă și într-un aranjament decorativ din care se degajă bucuria în fața frumuseților neabătute ale universului intim al omului. Siguranța de sine și perfecțiunea meșteșugului îl includ în categoria artiștilor care nu sînt preocupați de probleme de limbaj și de armonia ideală între intelect și senzorial, între om și lume. Unitatea armonică a lucrărilor sale vine de la sine, obținută într-un limbaj fără echivoc și auster, care eludează ambiguitatea și nesiguranța. Dar, după cum spuneam, prea multă perfecțiune devine monotonă, lipsindu-l pe spectator de surprize, de acele senzaționale descoperiri ale unor defecte geniale, rod al unor trăiri, emoții personale unice dar definitorii. Frumosul poate deveni plictisitor dacă nu are contrapunct. Din teama de a nu fi perfect, Teodor Vișan exagerează poate în a ne demonstra cît de bine știe să picteze și să deseneze. Dar în ultimă instanță, lucrările sale plac tuturor, din pinzele sale respiră un aer de calm, ele au noblețea reculegerii reflexive și executate cu o remarcabilă acuratețe tehnică, se impun nu doar prin profesionalismul lor, dar mai ales prin picturalitatea caldă și plină de viață.

